

ФЕНА: Интервју са високим представником Валентином Инцком

ФЕНА: Имајући на уму да се ближе општи избори и почетак изборне кампање у БиХ, шта су ваша очекивања од предстојећих избора?

Валентин Инцко: Имам двојака очекивања од предстојеће предизборне кампање и самих избора. Моја очекивања од политичара и кандидата су да грађанима на разумљив начин објасне како намјеравају ријешити најхитније проблеме с којима се они суочавају. На примјер, како намјеравају отворити нова радна мјеста или поново подстаћи напредак ка евроатлантским интеграцијама? Оно што нам није потребно је још једна предизборна кампања пуна хушачке реторике и ниских удараца.

С друге стране, моја очекивања од бирача су сасвим јасна – да 12. октобра изађу у што већем броју на биралишта и гласају. Моја порука грађанима је: ако не гласаш, дозволићеш другима да одлучују о твојој будућности. То је једноставно тако.

ФЕНА: Иако предизборна кампања још није званично почела, већ смо видјели бројне примјере неприкладне реторике и свађа кроз медије и на скуповима. Како ће Ваша канцеларија третирати такве појаве?

Валентин Инцко: Пажљиво пратимо предизборну кампању, као и увијек. Позивам грађане да пријаве неприкладно понашање током кампање надлежним властима, а посебно Централној изборној комисији, која има право санкционисати кандидате уколико прекрше изборна правила.

Постоје правне одредбе које предвиђају повреду слободе одредјељења бирача као кривично дјело. Позивам све кандидате и политичаре да поштују демократске процесе и да имају на уму да

је застрашивање бирача неприхватљиво. Онај ко то не схвати, мора бити спреман да прихвати предвиђене санкције које укључују могуће казне затвора до три године, па чак и до пет година у одређеним случајевима.

Охрабрен сам вијешћу да ће неколико невладиних организација активно пратити цијели изборни процес, од почетка кампање до бројања гласачких листића.

ФЕНА: Како коментаришете чињеницу да има више политичких кандидата за поједине функције, посебно за бошњачког члана Предсједништва? Може ли то довести до даљњег пораста већ великог броја политичара који ће прећи изборни праг, што може успорити процес формирања влада?

Валентин Инцко: Генерално гледајући, мислим да је позитиван тренд то што постоји истинско такмичење за функције. На бирачима је да изаберу за кога ће гласати на овим изборима. Свако ко каже да нема избора не ради ништа друго него тражи изговор да не гласа. Има нових лица, има старих лица. Има позитивних кандидата и мање позитивних. Има кандидата који су испунили своја обећања и оних који нису. Има много опција. Надам се да ће бирачи тражити конкретне одговоре од политичара када буду одлучивали за кога ће гласати – нарочито одговоре на питање како ће политичари рјешавати њихове кључне проблеме. При томе посебно мислим на отварање радних мјеста и борбу против корупције.

ФЕНА: По вашем мишљењу, да ли је реакција власти на природну катастрофу, која је угрозила десетине хиљада грађана у оба ентитета и проузроковала штете у износу од неколико милијарди КМ, била адекватна?

Валентин Инцко: Имајући у виду сразмјере катастрофе, активности на пружању помоћи представљају велики изазов у логистичком смислу. И даље сам шокиран оним што сам видео на терену када сам обишао све оне општине које сам могао посјетити одмах након поплава. Оно што је било позитивно је да

су људи које сам сусрео помагали једни другима – нису их занимале административне границе, нити имена људи којима су помагали – национална припадност није била битна. Грађани ове земље желе заједничким напорима изградити бољу будућност за себе и своју дјецу. Уопште не сумњам да желе политичаре који могу осигурати опоравак ове земље умјесто да стално отварају старе ране како би своју владавину засновали на страху.

Грађани који живе у поплавленим подручјима, прије свих осталих, треба да дају оцјену јесу ли власти адекватно реаговале на поплаве. Сигуран сам да ће они искрено процијенити реакцију власти на основу личног искуства.

ФЕНА: Да ли очекујете да ће се испунити очекивања угроженог становништва, у складу са закључцима и обећањима датим на донаторској конференцији одржаној у Бриселу?

Валентин Инцко: Не сумњам да су донатори испунили своја обећања и да ће их наставити испуњавати. Сада је лопта на терену домаћих власти у БиХ који треба да омогуће ефикасну расподјелу донаторских средстава. Имам информацију да су власти већ примиле доста финансијске помоћи.

ФЕНА: Имајући на уму да нам предстоји почетак нове школске године и да проблеми с којима се дјеца повратника Бошњака суочавају у неким дијеловима РС у погледу увођења националне групе предмета у оквиру школског плана и програма још увијек нису ријешени, да ли ОХР намјерава да се активније ангажује на рјешавању овог проблема како би се дјеца коначно могла вратити у школу?

Валентин Инцко: Врло сам разочаран због незнатног напретка који су власти у цијелој БиХ, на свим нивоима, постигли у провођењу позитивних промјена које би осигурале потпуно поштивање права на образовање сваког дјетета. Прије почетка школске године требало је учинити далеко више да би сва отворена питања била ријешена.

Ситуација у Коњевић Пољу и Врбањцима доказује потребу да се

ова питања хитно рјешавају. Истовремено, родитељи и Министарство образовања РС треба без даљег одлагања поново да почну са директним дијалогом. Од највећег је значаја постићи договор о конкретним рјешењима која ће осигурати да се дјеца врате у учионице и добију адекватно образовање. Нема алтернативе него да све заинтересоване стране почну искрене разговоре у циљу проналаска даљег пута у најбољем интересу дјеце.

Чињеница да Конференција министара образовања није још постигла трајна и дугорочна рјешења у области образовања не ослобађа сваког појединачног министра његове личне одговорности да осигура поштивање основног права дјеце на инклузивно образовање без дискриминације. Искористио бих ову прилику да позовем све министре образовања у Босни и Херцеговини да ураде све што је у њиховој моћи да ријеше преостала спорна питања унутар њихових надлежности, тако да се дјеца, ослобођена било каквих спорова, могу усредсредити на учење.